VRYSTAAT LANDBOU
TSA TEMO FREISTATA
FREE STATE AGRICULTURE

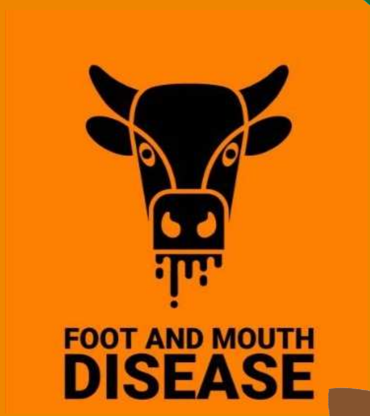

FS FMD JOC #1

19 September 2025

FSA FEEDBACK REPORT

VONGEAG

VRYSTAAT LANDBOU
FREE STATE AGRICULTURE

SEDERT 1904

INTRODUCTION:

- Timelines of cases in the FS
- Lessons form KZN / EC experience:
  - **EC: Kouga & Kou Kamma 26Jul'24 > 04Jul'25 = 11months & 1 week**
- Farmer concerns
- Financial impacts on farmers and value-chain
- Recommendations going forward

VONGEAG

FMD in the FS – Time lines:

1st case 2024 Kroonstad *(2022 Sparta)*:

- 1st Detected — *(**1 July Quarantine notice** – 4 July lifted??) …?...*
- Placed under Quarantine — **08 July**
- Lab test confirmed case — **10 July**
- Officially communicated — **14 July**
- Started vaccinating — …?...
- Isolation — *28 Days*
- Started slaughtering F-animals — *…Not yet? Where?...*
- Secondary testing (sero-surveilance) — *…Not yet...*
- Case declared clean — ***Guestimate??? 6-12 months?***

10 Days!

Case not contained so start cycle again…?

ONGEAG

FMD in the FS – Time lines:

- Kroonstad
- Viljoenskroon
- Kroonstad commonage
- Deneysville
- Frankfort - Cornelia
- Heilbron
- **Welkom?? Animals moved around a lot**

ONGEAG

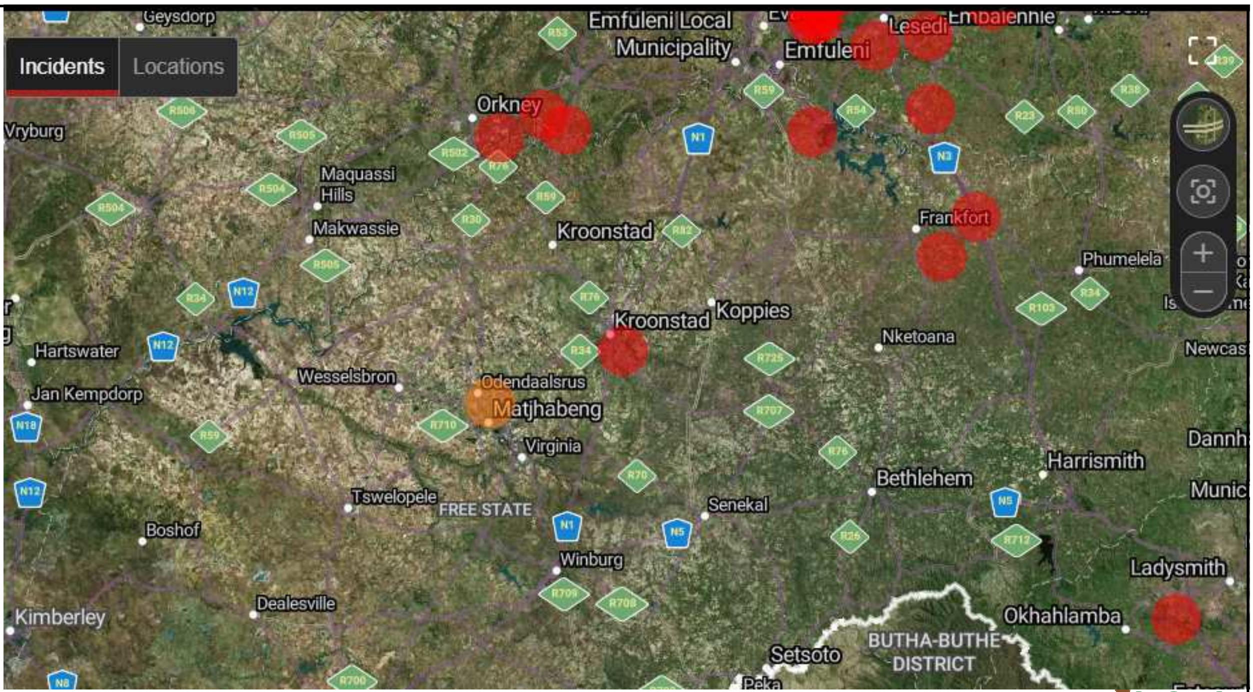

https://rmis.co.za/rmis-traceability-platform/

ONGEAG

Timelines - https://rmis.co.za/fmd-updates/

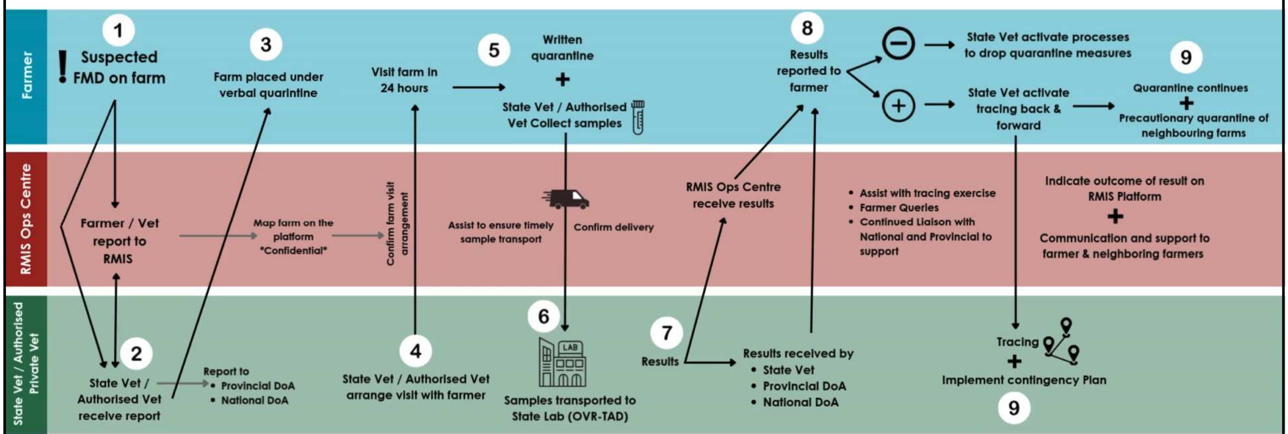

1-3 1-3 3-10 6-12 3-6 3-6 28 days

2 + 2 + 7 + 9 + 4 + 3 +28=60min

ONGEAG

Lessons form KZN / EC experience:

- **DMA a crippling effect!**
- Didn't relate in any more support from the already constrained state,
- **only more regulatory burdens**
- on those who do comply

ONGEAG

Farmer letter 11Jun

Navrae : Herman de Wet
Sell no : 0825416310
epos : hjdewet1@absamail.co.za

Vryheid
DMA
KZN
11 Junie 2025

IMPAK VAN BEK EN KLOU PROTOKOLLE OP LANDBOU

INLEIDING

Ek rig hierdie skrywe namens al die veeboere binne die KZN DMA aan al die landbou leiers en besluitnemers oor ons lot/toekoms.

Op hierdie stadium bedreig die protokolle volhoubare veeboerdery in KZN sowel as die voortbestaan van besighede op die platteland, aangesien die boere nie hulle rekeninge kan betaal nie.

Vanaf die laaste week in Februarie is alle vee verhandelings gestop. (Veilings, Slagpales). Die veeboer se salaris /inkomste is die vee wat hy verkoop.

Ons kry die gevoel dat die besluitnemers nie besef wat die impak van hulle besluite op die voortbestaan van landbouers binne die DMA het nie.

As ek na boere verwys sluit dit alle kommersiele boere in en indien ek na opkomende boere verwys sluit dit alle boere op staatsgrond, CPA en komoniale gronde.

DOEL

Die doel van hierdie skrywe is om u toe te lig oor wat die impak van u besluite op die boerdery gemeenskap het, binne die DMA. Sowel as voorstelle vanaf grondvlak.

- O.b.o. farmers in the DMA
- **Financial threat** to future of farms and businesses
- Cattle sales is the **only income** some farmer have
- Decisions imposed without understanding
- **Impact on farming communities in a DMA**

ONGEAG

Ons kry die gevoel dat die regering alles in sy vermoë wou doen om ons Bek en Klou vrye status te behou vir goeie redes.

Ongelukkig het ons dit verloor en is ons van mening dat ons dit nooit weer sal kry nie. Daar is nou te veel provinsies waar die siekte sy kop uit gesteek het. Verder is daar te veel nuwe insidente wat kop uit steek. Dan is daar ook 'n magdom nie amptelike gevalle wat daar nie oor gepraat word nie.

Dan het die Regering totaal en al misluk om die beweging van vee in en uit die DMA te beperk. Daar was vrye beweging van bakkies met sleepwaens heen en weer, sowel as na die ander provinsies. Dit is net 'n kwessie van tyd dan is dit in die hele RSA.

Verder beskik ons nie oor die kapasiteit om vinnige en akkurate terugvoer te gee oor bloedtoetse nie. Verdagte beeste bly tussen ander vee vir 3-5weke voordat terugvoer oor bloedtoetse gekry word. Daar is geen plan om Kommoniale beeste te isoleer totdat resultate verkry word nie.
Die hoeveelheid wild wat binne die gebied heen en weer beweeg vergemaklik die verspreiding van die siekte.

Daar is baie beeste wat gespuit is en nie gebrand is nie. Dan is daar weer beeste wat net 'n haarbrand gekry het. Sodra die bees verhaar kan jy dit nie meer sien ni

Tydens die vorige uitbraak in die Vryheid omgewing is die beeste nooit hul 2 de inspuiting toe gedien nie. As die beeste nie gebrand is nie, hoe weet jy wat moet jy spuit.

Die gebruik van oorplaaitjies werk ook nie, want dit is die eerste ding wat die opkomende boer verwyder, want hulle weet so 'n bees mag hulle nie verkoop nie.

'n Week of wat gelede het hulle al 450,000 beeste in KZN gespuit. Hierdie beeste mag nie op veilings verkoop word nie. Hulle MOET geslag word by 'n goed-gekeurde slagpale wat nie bestaan nie.

Ek is bevrees dat dit nou te laat en onbekostigbaar is om die beweging van vee op hierdie staduim te stop.

- Appreciates the state doing all they can
- We have lost our FMD status
- Too many cases never spoken about!
- The **state can't control movement** in and through a DMA
- **Blood test** results take too long - **3-5weeks!**
- No plan to isolate communal animals till results come back
- Many animals injected but not banded & some only branded and not injected!
- Follow up injections not given
- Injected animals can only be sold at accredited abattoir
- Harsh reality: To late and unaffordable to control movement of animals
- **Conclude:** global vaccination only way to go

ONGEAG

Farmer concerns:

- Financial impact > cash-flow > insurance/ policies
- Concern over commonage control - Double standards - two economies intertwined
- Sheep and goats carriers but hardly get sick?
- Those quarantined relatively confident in process – those in red zone not as well informed – have many questions

ONGEAG

Financial impacts on farmers
and the value-chain players

- Where quarantined on crop land & where grazing running out, **cattle need to be moved / slaughtered A.S.A.P.**
- Stud farmers loose genetic value – forced to sell at commercial value
- *Auctioneers & transporters in red zones suffering*
- *Sernick registered for F-slaughtering, but not applied*

VONGEAG

Recommendations/going forward:

- Good news that SAPS may be setting up roadblocks on NB routes
- We need to try avoid a DMA
- Can't have double standards (new vs. com.)
- NB control of human vectors BIOSECURITY
- United approach NB farmer compliance

VONGEAG